

Briuselis, 2019 m. spalio 2 d.
(OR. en)

12693/19

Tarpinstitucinės bylos:
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)
2018/0218(COD)

AGRI 475
AGRILEG 165
AGRIFIN 58
AGRISTR 57
AGRIORG 59
CODEC 1442
CADREFIN 335

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Specialiajam žemės ūkio komitetui / Tarybai
Komisijos dok. Nr.:	9645/18 + COR1 + ADD1 9634/18 + COR1 + ADD1 9556/18 + REV1 (en, de, fr) + COR1
Dalykas:	Dokumentų dėl BŽŪP reformos po 2020 m. rinkinys a) Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 b) Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 c) Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms – Pirmininkaujančios valstybės narės dokumentas apie dabartinę padėtį

Rengiantis 2019 m. spalio 14–15 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžiui, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės dokumentas apie dabartinę padėtį nagrinėjant pirmiau nurodytą temą, įskaitant ministrų debatams skirtą klausimą.

2019 m. spalio 7 d. Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje delegacijų bus paprašyta patvirtinti tą klausimą ir pasidalyti savo preliminarėmis nuomonėmis šiuo klausimu, nedarant poveikio Tarybos debatams.

BŽŪP REFORMOS DABARTINĖ PADĖTIS

Įpusėjus Suomijos pirmininkavimo laikotarpiui norėtume apžvelgti dabartinę BŽŪP reformos dokumentų rinkinio nagrinėjimo padėtį ir nustatyti, kuriomis temomis, pirmininkaujančios valstybės narės nuomone, turėtų būti toliau dirbama. Šio dokumento tikslas – apibūdinti dabartinę kiekvieno iš BŽŪP reglamentų nagrinėjimo padėtį ir numatyti, kokių veiksmų reikės imtis artimiausiais mėnesiais.

Austrijos ir Rumunijos pirmininkavimo laikotarpiais buvo padaryta didžiulė pažanga, o nuo tada, kai Bulgarijos pirmininkavimo laikotarpiu pasiūlymai buvo pateikti, Taryboje ir jos parengiamuosiuose organuose įvyko daug diskusijų. Remdamasi tuo darbu, pirmininkaujanti Suomija tęsia techninio ir politinio lygmens diskusijas dėl visų trijų reglamentų. Iki šiol nuveiktas darbas ir likę neišspręsti klausimai apibendrinti priede.

Pirmininkaujanti valstybė narė ketina tęsti technines diskusijas dėl priede išvardytų elementų ir per du būsimus lapkričio ir gruodžio mėnesiais įvyksiančius Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžius aptarti platesnį BŽŪP užmojų aplinkosaugos srityje ir naują įgyvendinimo modelį.

Be to, pirmininkaujanti valstybė narė ketina iki gruodžio mėn. pradžios pateikti atnaujintų redakcinių pasiūlymų dėl visų trijų reglamentų tekstų.

Atsižvelgiant į priede apibūdintą pažangą ir į tai, kad dėl kai kurių klausimų reikės toliau diskutuoti techniniu ir politiniu lygmeniu, kol dar nėra aiškumo dėl DFP, Tarybos prašoma pareikšti nuomonę šiuo klausimu:

Dėl kokių BŽŪP reformos pasiūlymų esminių elementų, ministrų nuomone, reikėtų toliau diskutuoti?

IVADAS

Pasiūlymą dėl bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformos sudaro šie trys reglamentai:

- Reglamentas dėl BŽŪP strateginių planų, kuris yra pagrindinis reformos dokumentų rinkinio elementas; jame išdėstytos taisyklės, taikomos tiesioginių išmokų, sektorinių intervencinių priemonių ir kaimo plėtros srityse, ir numatytas perėjimas prie naujo rezultatais grindžiamo įgyvendinimo modelio (**Strateginių planų reglamentas**);
- Reglamentas dėl BŽŪP finansavimo, valdymo ir stebėsenos (**Horizontalusis reglamentas**);
- Reglamentas, kuriuo iš dalies keičiami ir atnaujinami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013 dėl bendro žemės ūkio produktų rinkos organizavimo (BRO), (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų, (ES) Nr. 228/2013 dėl atokiausių regionų ir (ES) Nr. 229/2013 dėl mažųjų Egėjo jūros salų (**Keičiantysis reglamentas**).

REGLAMENTO DĖL BŽŪP STRATEGINIŲ PLANŲ NAGRINĖJIMO DABARTINĖ PADĖTIS

Nuo liepos mėn. pradžios pirmininkaujanti Suomija surengė keturis Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupės posėdžius, kurie iš viso užtruko septynias dienas; pasiūlymas buvo toliau plėtojamas atsižvelgiant į delegacijų nuomones, išreikštas tiek posėdžiuose, tiek rašytinių pastabų forma. Remiantis pirmininkaujančios valstybės narės parengtais diskusijoms skirtais dokumentais ir Komisijos darbiniais dokumentais, buvo surengti pasikeitimai nuomonėmis dėl konkrečių pasiūlymo elementų. Kiekvienas iš šių elementų apibūdintas toliau.

Su aplinka ir klimatu susiję aspektai

2019 m. liepos 15 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje ministrai pasikeitė nuomonėmis dėl su aplinka ir klimatu susijusių BŽŪP laikotarpiu po 2020 m. aspektų, remdamiesi pirmininkaujančios valstybės narės parengtu diskusijoms skirtu dokumentu (dok. 10622/19). Ministrų buvo paprašyta išsakyti nuomonę dėl pačių svarbiausių Komisijos pasiūlymo elementų ir apsvarstyti, kokie patobulinimai būtų reikalingi siekiant norimo platesnio užmojo tikslų aplinkos ir klimato srityje.

Kaip ir anksčiau, daugelis delegacijų pareiškė iš esmės pritariančios Komisijos pasiūlytam **platesniam** būsimos BŽŪP **užmojui aplinkos ir klimato srityje**. Tačiau delegacijos akcentavo, kad svarbu užtikrinti tinkamą BŽŪP finansavimą, kuris atitiktų tą padidėjusį užmojį, sumažinti administracinę naštą ūkininkams ir valdžios institucijoms ir leisti valstybėms narėms atsižvelgti į vietos poreikius įgyvendinant su aplinka ir klimatu susijusius reikalavimus. Kitos nuomonės buvo susijusios su atskirais paramos sąlygų sistemos standartais – prie jų dar reikia dirbti techniniu lygmeniu – ir poreikiu užtikrinti, kad nuostatos būtų paprastos ir suprantamos tiek ūkininkams, tiek nacionalinės / vietos valdžios institucijoms. Be to, neformaliame žemės ūkio ministrų posėdyje įvykusių diskusijų metu daugiausia dėmesio buvo skirta tam, kaip performuoti ūkininkų vaidmenį vykdant klimato politiką, visų pirma užtikrinant anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje.

Pirmininkaujanti valstybė narė ketina tęsti diskusijas dėl su aplinka ir klimatu susijusių BŽŪP aspektų lapkričio mėn. vyksiančiuose Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdžiuose. Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupė jau diskutavo apie ekologines sistemas, paramos sąlygas ir susijusią kontrolę bei sankcijas, 30 % EŽŪFKP išlaidų rezervavimo apimtį, taip pat paramos sąlygų taikymą smulkiesiems ūkininkams. Ši tema taip pat bus įtraukta į 2019 m. lapkričio 18 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžio darbotvarkę.

Finansinis lankstumas tiesioginių išmokų srityje

Atsižvelgdama į valstybių narių raštu pateiktas pastabas ir diskusijos Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje rezultatus, pirmininkaujanti valstybė narė paprašė Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupės ir Specialiojo žemės ūkio komiteto padiskutuoti **finansinio lankstumo tiesioginių išmokų srityje** klausimu. Ši tema atrodo esanti vienas iš pagrindinių delegacijų prioritetų siekiant, kad naujasis įgyvendinimo modelis būtų veiksmingas. Pagrindiniai valstybės narės susirūpinimą keliantys klausimai buvo tokie: i) sudėtinga iš anksto suplanuoti lėšas, rezervuotinas ekologinėms sistemoms ir jaunųjų ūkininkų schemai; ii) poreikis užtikrinti, kad dėl šioms schemoms skirtų nepakankamų / per didelių sumų panaudojimo atitinkama valstybė narė neprarastų lėšų.

Pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė užtikrinti norimą lankstumą leidžiant valstybės narėms nustatyti **didžiausias ir mažiausias vieneto sumas** (dok. 12045/19). Tai išplėstų didžiausios sumos / pokyčio sąvoką, vartojamą BŽŪP strateginių planų reglamento 89 straipsnio 1 dalyje, nes faktinė vieneto suma galėtų būti ne tik *didesnė*, bet ir *mažesnė* už planuojamą vieneto sumą konkrečiais metais, neviršijant plane numatytų mažiausių / didžiausių sumų ribų. Šis siūlomas pakeitimas sudarytų sąlygas sumažinti vieneto sumas, suplanuotas tiesioginių išmokų intervencinėms priemonėms iki mažiausių plane nustatytų dydžių ir panaudoti atsilaisvinusias lėšas kitoms intervencinėms priemonėms, jei ten reikėtų daugiau lėšų.

Rugsėjo 16 d. Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje vykusių diskusijų metu valstybės narės palankiai įvertino pasiūlytą lankstumą, nes, jų nuomone, tai žingsnis tinkama kryptimi. Tačiau kai kurios valstybės narės prašė galimybės išplėsti taikymo sritį įtraukiant ne plotu grindžiamas intervencines priemones, pavyzdžiui, sektorines intervencinių priemonių rūšis, investicijas ir t. t. Kai kurios valstybės narės taip pat ragino išlaikyti pakankamą ekologinių sistemų finansavimą ir prašė toliau nagrinėti, kaip išvengti nepanaudotų lėšų problemos, jei įgyvendinant pirmiau nurodytas schemas panaudojama mažiau lėšų, nei planuota.

Sektorinės intervencinių priemonių rūšys

Rugsėjo 16 d. Specialusis žemės ūkio komitetas aptarė pirmininkaujančios valstybės narės redakcinius pasiūlymus dėl sektorinių intervencinių priemonių rūšių, daugiausia dėl „**kitų sektorių**“, kuriems būtų taikoma Sąjungos parama, bendradarbiavimo aprėpties ir formų. Visų pirma pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė įtraukti naują [x] priedą, kuriame būtų pateiktas reikalavimus atitinkančių produktų sąrašas, sudarytas remiantis lygiaverčiu produktų sąrašu, pateiktu Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 (t. y. galiojančiame BRO reglamente, iš kurio sektorinės intervencinės priemonės būtų iš esmės perkeltos į Strateginių planų reglamentą).

Daugumos valstybių narių manymu, siūlomame priede pateikiamas produktų sąrašas turėtų būti baigtinis, ypač teisinio tikrumo sumetimais. **Bendradarbiavimo formų** klausimu pirmininkaujanti valstybė narė išlaikė pirmininkavusios Rumunijos idėją numatyti daugiau bendradarbiavimo galimybių: todėl parama būtų teikiama ne tik pripažintoms gamintojų organizacijoms ar gamintojų organizacijų asociacijoms, bet ir kitų formų bendradarbiavimo vykdytojams, atsižvelgiant į konkrečius kiekvienos valstybės narės poreikius. Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat pasiūlė straipsnių, susijusių su sektorinių rūšių intervencinėmis priemonėmis, techninių koregavimų.

Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad veiksmų programų **aplinkosaugos ir klimato tikslai** yra dalis bendro BŽŪP užmojo aplinkos ir klimato srityse, todėl dar kartą svarstys šį klausimą lapkričio mėn., kai į darbotvarkę bus įtraukti su aplinka ir klimatu susiję aspektai.

Terminų apibrėžtys

Ieškodama kompromiso apibrėžčių ir susijusių sąlygų klausimu, pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė 3 ir 4 straipsnių pakeitimų, nors 3 straipsnio pakeitimus sudarė grynai techninio pobūdžio paaiškinimai.

Rugsėjo 23 d. Specialiajame žemės ūkio komitete įvykusioje diskusijoje (dok. 12268/19) daugiausia dėmesio skirta „reikalavimus atitinkančio hektaro“ ir „tikrojo ūkininko“ apibrėžtims.

„**Reikalavimus atitinkančio hektaro**“ apibrėžties atveju redakciniais pasiūlymais norima geriau atsižvelgti į politikos užmojų aplinkos ir klimato srityse. Valstybės narės palankiai įvertino siūlomus redakcinius pakeitimus, nors daugelis delegacijų manė, jog techninį darbą dar reikia tęsti.

„**Tikrojo ūkininko**“ apibrėžties atveju pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė išlaikyti savanorišką šios apibrėžties taikymą ir pateikė valstybėms narėms svarstyti dvi alternatyvas. Dauguma delegacijų teikė pirmenybę 1 variantui, kuriuo valstybėms narėms suteikiama daugiau lankstumo, nes joms leidžiama apibrėžti „tikruosius ūkininkus“ laikantis „objektyvių ir nediskriminacinių kriterijų“, konkrečiai nenurodant žemės ūkio veiklos svarbos bendros ūkininko ekonominės veiklos atžvilgiu.

Kaimo plėtra

Redakcinius pasiūlymus dėl kaimo plėtrai skirtų intervencinių priemonių rūšių pirmininkaujanti valstybė narė Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupei pateikė rugsėjo 25 d.

Daugumą redakcinių pasiūlymų valstybės narės įvertino teigiamai. Tačiau visų pirma 68 straipsnį dėl **investicijų** reikia toliau svarstyti. Valstybių narių nuomonės išsiskyrė visų pirma šiais klausimais: i) kaip apibrėžti ribotas finansinių priemonių naudojimo žemei įsigyti išimtis; ii) koks turi būti didžiausias nustatytas paramos gamybinėms investicijoms normos lygis.

Ūkių konsultavimo paslaugos

Rugsėjo 12 d. Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupė aptarė ūkių konsultavimo paslaugas, o pirmininkaujanti valstybė narė pateikė valstybėms narėms svarstyti keletą redakcinių pasiūlymų.

Diskutuota visų pirma apie tai, kaip 13 straipsnyje apibūdinti Ūkių tvarumo priemonės maisto medžiagų naudojimui valdyti (FaST) privalomą turinį. Kai kurios valstybės narės taip pat nurodė teikiančios pirmenybę savo esamų nacionalinių priemonių naudojimui vietoj FaST.

Pirmininkaujančios valstybės narės manymu, pagrindinis tikslas turėtų būti sukurti priemonę, kurią būtų lengva naudoti, ir kuri, kartu su tinkamomis konsultavimo paslaugomis, padėtų ūkininkams gerinti maistingųjų medžiagų pusiausvyrą.

Kadangi techninį darbą reikia testuoti, pirmininkaujanti valstybė narė paprašė Komisijos surengti ekspertų praktinį seminarą, kuriame valstybės narės ir Komisija galėtų pasikeisti informacija apie atitinkamų skaitmeninių priemonių rengimą.

Naujas įgyvendinimo modelis

Šį klausimą Žemės ūkio ir žuvininkystės taryboje ir jos parengiamuosiuose organuose valstybės narės aptarinėja nuo Austrijos pirmininkavimo laikotarpio, o Komisija tiek žodžiu, tiek raštu yra pateikusi daug patikslinimų ir paaiškinimų. Remdamosi ankstesniais pirmininkavimo laikotarpiais padaryta esmine pažanga, delegacijos toliau diskutavo dėl kai kurių šio modelio elementų: rodiklių, ne su plotu ir gyvūnais susijusių intervencinių priemonių vieneto sumų, tarpinių reikšmių dažnumo (teikiant pirmenybę pirmininkavusios Rumunijos pasiūlytomis dvimetėms tarpinėms reikšmėms) ir veiklos rezultatų peržiūros, taip pat metinėje veiklos rezultatų ataskaitoje pateiktinos informacijos.

Kadangi perėjimas prie veiklos rezultatais grindžiamos naujos politikos yra esminis, jį reikia atidžiai apsvarstyti, kad valstybės narės, ūkininkai ir kiti naudos gavėjai galėtų visapusiškai pasinaudoti supaprastinimo galimybėmis, kurias gali praktiškai užtikrinti šis pokytis.

Todėl pirmininkaujanti valstybė narė tęs diskusijas tiek Specialiojo žemės ūkio komiteto, tiek Tarybos lygmeniu, ir pateiks redakcinių pasiūlymų, kaip užtikrinti, kad naujas įgyvendinimo modelis būtų praktiškas ir lengviau įgyvendinamas valstybėse narėse.

HORIZONTALIOJO REGLAMENTO NAGRINĖJIMO DABARTINĖ PADĖTIS

Nuo liepos mėn. pradžios pirmininkaujanti valstybė narė surengė tris Finansinių žemės ūkio klausimų darbo grupės (AGRIFIN darbo grupė) posėdžius, kuriuose pasiūlymas buvo toliau aptariamas ir plėtojamas. Remdamasi diskusijomis, pirmininkaujanti valstybė narė laiko Horizontaliojo reglamento tekstą iš esmės stabiliu visais klausimais, išskyrus susijusius su BŽŪP strateginių planų reglamentu.

Kad naujo įgyvendinimo modelio veikimas taptų aiškesnis, Komisija pateikė naujų pranešimų, o AGRIFIN darbo grupė aptarė naują įgyvendinimo modelį žvelgdama iš Horizontaliojo reglamento perspektyvos. Pirmininkaujanti valstybė narė apsvartys galimybę iš dalies keisti Horizontaliojo reglamento su nauju įgyvendinimo modeliu susijusius straipsnius, jei to reikės dėl Strateginių planų reglamento pokyčių.

AGRIFIN darbo grupė taip pat aptarė vieno bendro audito principą ir Komisijos patikrinimus valstybėse narėse (46–47 straipsniai).

Sandorių tikrinimas (74–83 straipsniais) yra sritis, kurioje, nepaisant supaprastinimo, užtikrinto pirmininkavusių Austrijos ir Rumunijos redakciniais pasiūlymais, valstybės narės vis dar laikosi skirtingų nuomonių dėl pagrindiniame teisės akte išlaikytino kontrolės lygio. Pirmininkaujanti valstybė narė pateikė valstybėms narėms apsvarstyti keletą redakcinių pasiūlymų, kuriais siekiama nuostatas dar labiau supaprastinti.

KEIČIANČIOJO REGLAMENTO NAGRINĖJIMO DABARTINĖ PADĖTIS

Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad po visapusiško Austrijos ir Rumunijos pirmininkavimo laikotarpiais atlikto darbo Keičiančiojo reglamento tekstas iš esmės yra stabilus.

Pirmininkaujanti valstybė narė tęs techninį Keičiančiojo reglamento nagrinėjimą, kad tekstas taptų teisiniu požiūriu dar tikslesnis. Visų pirma pirmininkaujanti valstybė narė ketina spalio 25 d. Žemės ūkio produktų darbo grupės posėdyje toliau aptarti vyno ženklinimo technines detales.
